

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

---

23 JUNI 1998

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging

---

AMENDEMENTEN

Nr. 2 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 1bis. — In artikel 6, § 2, van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging worden tussen de woorden «bedoeld bij § 1» en de woorden «wordt ingediend», de woorden «bij de Dienst voor de Mededinging» ingevoegd.»

Verantwoording

Het amendement nr. 1 van de regering trekt geen klare lijn omtrent het indienen van aanvragen, klachten, mededelingen, ... Een aantal sub-amendementen op dit regeringsamendement pleiten ervoor deze aanmeldingen te laten gebeuren bij de Dienst voor de Mededinging, conform de gedachtengang in de reeds bestaande wetgeving van 1991.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-614 - 1996/1997:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer D'Hooghe c.s.
Nr. 2: Amendement.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

---

23 JUIN 1998

Proposition de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique

---

AMENDEMENTS

N° 2 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 1^{er}bis (nouveau)

Insérer un article 1^{er}bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 1^{er}bis. — À l'article 6, § 2, de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, les mots «auprès du Service de la concurrence» sont insérés entre les mots «modalités d'introduction» et les mots «des demandes.»

Justification

L'amendement n° 1 du gouvernement ne règle pas clairement la question du dépôt de requêtes, de plaintes et de communications... Il fait dès lors l'objet d'une série de sous-amendements visant à ce que le Service de la concurrence soit désigné comme étant l'instance auprès de laquelle les déclarations en question doivent être faites, conformément au point de vue qui a été développé dans la législation de 1991 qui est toujours en vigueur.

Voir:

Documents du Sénat:

1-614 - 1996/1997:

N° 1: Proposition de loi de M. D'Hooghe et consorts.
N° 2: Amendement.

Nr. 3 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 2

Dit artikel schrappen.

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 2.

Nr. 4 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 3bis (nieuw)

Een artikel 3bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 3bis. — Artikel 11 van dezelfde wet wordt aangevuld met een § 3, luidende als volgt:

«§ 3. Om de drie jaar gaat de Raad voor de Mededinging over tot een toetsing van de drempels bedoeld in § 1, daarbij rekening houdende met de economische impact en de administratieve last voor de onderneming.

Met het oog op deze toetsing brengt de Dienst voor de Mededinging aan de Raad een advies uit.»

Verantwoording

Het voorstel voorziet in een driejaarlijkse toetsing van de drempels.

Nr. 5 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 4

Paragraaf 1 van dit artikel vervangen als volgt:

«§ 1. In artikel 12, § 1, van dezelfde wet, worden de woorden «binnen een termijn van een week» vervangen door de woorden «binnen een termijn van een maand.»

Verantwoording

De concentraties worden eveneens aangemeld bij de Dienst voor de Mededinging, zoals dit was voorzien in de wet van 1991.

N° 3 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 2

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 2.

N° 4 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 3bis (nouveau)

Insérer un article 3bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 3bis. — L'article 11 de la même loi est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Tous les trois ans, le Conseil de la concurrence procède à une évaluation des seuils visés au § 1er, en tenant compte de l'incidence économique et de la charge administrative pour les entreprises.

Le Service de la concurrence remet un avis au conseil en vue de cette évaluation.»

Justification

La proposition de loi prévoit une évaluation triennale de ces seuils.

N° 5 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 4

Remplacer le § 1er de cet article par la disposition suivante:

«§ 1er. À l'article 12, § 1er, de la même loi, les mots «dans un délai d'une semaine» sont remplacés par les mots «dans un délai d'un mois.»

Justification

Les concentrations sont déjà déclarées auprès du Service de la concurrence, comme le prévoit la loi de 1991.

Nr. 6 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 4

Aan dit artikel een § 3 (nieuw), toevoegen, luidende:

« § 3. Artikel 12, § 5, eerste lid, van dezelfde wet, wordt aangevuld met een tweede zin, luidende als volgt:

« In dat geval vraagt de Raad voor de Mededinging dat de verslaggever binnen 10 dagen een verslag zou neerleggen, bevattende de stand van zaken van het onderzoek, evenals de appreciatie-elementen om tot de besluitvorming, bedoeld in deze paragraaf, te komen. »

Verantwoording

Nu de termijn van onderzoek is uitgebreid tot 2 maanden, is het wenselijk dat wanneer de Raad voor de Mededinging wordt aangesproken door een onderneming die partij is bij de concentratie, zij vrij snel een beslissing kan nemen. Vandaar dat het wenselijk is een termijn in te schrijven waarop de verslaggever zijn gegevens moet overmaken aan de Raad.

Nr. 7 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

Paragraaf 2, 2°, derdelid van dit artikel vervangen als volgt:

« Zij hebben het administratief en geldelijk statuut dat hun onafhankelijkheid waarborgt en worden door de Koning, op voorstel van een in ministerraad overlegde voordrachtakte, voor het leven benoemd. Zij worden in ruste gesteld op de bij de wet bepaalde leeftijd en genieten het bij de wet bepaalde pensioen. De verslaggevers kunnen alleen uit hun ambt worden ontzet of worden geschorst door de Koning, op voorstel van een in ministerraad overlegd advies.

Het korps telt evenveel verslaggevers uit de Nederlandse als de Franse taalkaders.

De verslaggevers moeten hun kennis van de Nederlandse en de Franse taal bewijzen. Ten minste één verslaggever moet de kennis van de Duitse taal bewijzen. »

Verantwoording

Er wordt ingegaan op het advies van de Raad van State om het statuut van de verslaggevers verder te expliciteren. Een aantal principes inzake benoemingsvoorwaarden en sanctiemoge-

N° 6 DE M. D'HOOGHE(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 4

Compléter cet article par un § 3 (nouveau), rédigé comme suit:

« § 3. L'article 12, § 5, premier alinéa, de la même loi, est complété par une deuxième phrase, rédigée comme suit:

« Dans ce cas, le Conseil de la concurrence demande que le rapporteur dépose, dans les 10 jours, un rapport indiquant l'état d'avancement de l'examen et mentionnant les éléments d'appréciation nécessaires à la prise de décision visée au présent paragraphe. »

Justification

Comme le délai d'examen est porté à 2 mois, il est souhaitable que le Conseil de la concurrence ait la possibilité de se prononcer rapidement, lorsqu'il est saisi par une entreprise qui fait partie d'une concentration. Il conviendrait par conséquent que l'on fixe un délai dans lequel le rapporteur doit communiquer ses informations au conseil.

N° 7 DE M. D'HOOGHE(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 5

Remplacer le § 2, 2°, alinéa 3, de cet article par le texte suivant:

« Ils bénéficient d'un statut administratif et pécuniaire garantissant leur indépendance et sont nommés à vie par le Roi sur proposition d'un acte de présentation délibéré en Conseil des ministres. Ils sont admis à la retraite à l'âge fixé par la loi et bénéficient de la pension fixée par la loi. Les rapporteurs ne peuvent être démis de leur fonction ou suspendus que par le Roi sur proposition d'un avis délibéré en Conseil des ministres.

Le corps compte autant de rapporteurs appartenant au cadre linguistique néerlandais que de rapporteurs appartenant au cadre linguistique français.

Les rapporteurs doivent faire la preuve de leur connaissance du néerlandais et du français. Un rapporteur au moins doit faire la preuve de la connaissance de l'allemand. »

Justification

L'on suit ici l'avis du Conseil d'État selon lequel il y a lieu de préciser plus avant le statut des rapporteurs. Un certain nombre de principes en matière de conditions de nomination et de possi-

lijkheden worden meer expliciet omschreven. Het lijkt wenselijk dat de verslaggevers zowel Nederlandstaligen als Franstaligen in hun rangen tellen.

Nr. 8 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

Paragraaf 2, 3°, lid 2, van dit artikel vervangen als volgt :

«Zij kunnen geen enkel uitdrukkelijk bevel vragen of aanvaarden in verband met de behandeling van de krachtens artikel 23, § 1, a), b), c), d), f) en g) ingediende zaken.»

Verantwoording

In het amendement nr. 1 werd het aanvullend onderzoek, gevraagd vanuit de Raad voor de Mededinging, vergeten in de opsomming van artikel 23, § 1, van de wet.

Nr. 9 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 9

In het voorgestelde artikel 19, § 5, tussen de eerste en de tweede zin, de volgende zin inlassen :

«De beslissingen, voorstellen en adviezen van de Raad worden als bijlage aan het verslag gehecht, alsook de arresten getroffen door het Hof van Beroep en de beslissingen genomen door de minister in uitvoering van onderhavige wet.»

Verantwoording

Ingaande op een suggestie van de Raad voor de Mededinging worden aan zijn jaarlijks verslag de beslissingen, voorstellen en adviezen van de Raad toegevoegd, alsook de arresten geveld door het Hof van Beroep en de beslissingen van de minister genomen ter uitvoering van de wet van 5 augustus 1991.

Nr. 10 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 9

Aan dit artikel een § 3 (nieuw) toevoegen, luidend als volgt :

«§ 3. Artikel 19, § 6, van de wet van 5 augustus 1991 wordt opgeheven.»

Verantwoording

De bepaling van artikel 19, § 6, is voorbijgestreefd.

bilités de sanction sont décrits de manière plus explicite. Il paraît opportun qu'il y ait à la fois des néerlandophones et des franco-phones parmi les rapporteurs.

N° 8 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 5

Remplacer le § 2, 3°, alinéa 2, de cet article par le texte suivant :

«Ils ne peuvent solliciter ni accepter aucune injonction formelle concernant le traitement des affaires introduites en vertu de l'article 23, § 1er, a), b), c), d), f) et g).»

Justification

Dans l'amendement n° 1, l'on a oublié de reprendre le complément d'instruction qui peut être demandé par le Conseil de la concurrence dans l'énumération de l'article 23, § 1er de la loi.

N° 9 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 9

Au § 5 de l'article 19 proposé, insérer la phrase suivante entre la première et la deuxième phrase :

«Les décisions, propositions et avis du Conseil sont annexés au rapport, de même que les arrêts rendus par la cour d'appel et les décisions prises par le ministre en exécution de la présente loi.»

Justification

Comme l'a proposé le Conseil de la concurrence, les décisions, propositions et avis du conseil seront annexés à son rapport annuel, de même que les arrêts rendus par la cour d'appel et les décisions prises par le ministre en exécution de la loi du 5 août 1991.

N° 10 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 9

Compléter cet article par un § 3 (nouveau), rédigé comme suit :

«§ 3. L'article 19, § 6, de la loi du 5 août 1991 est abrogé.»

Justification

La disposition de l'article 19, § 6, n'est plus d'actualité.

Nr. 11 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 11

Aan dit artikel, een § 4bis (nieuw) toevoegen, luidende:

« § 4bis. In artikel 23, § 1, van dezelfde wet wordt een punt g) toegevoegd, luidende:

« g) op verzoek van de Raad voor de Mededinging, in het geval de Raad aanvullend onderzoek nodig acht ten aanzien van een aanhangige zaak, alvorens het nemen van een beslissing, zoals bepaald in § 6, van onderhavig artikel. Dit verzoek wordt gericht aan de korpschef van het korps verslaggevers. »

Verantwoording

Artikel 24, § 4, zoals voorzien in het regeringsamendement biedt de mogelijkheid dat de Raad voor de Mededinging supplementair onderzoek vraagt aan de verslaggevers. Deze mogelijkheid dient ook te worden opgenomen in artikel 23 van dezelfde wet en de relatie tussen de Raad voor de Mededinging en het korps verslaggevers dient eveneens te worden verduidelijkt.

Nr. 12 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 11

Paragraaf 7 van dit artikel 11, aanvullen als volgt: « en worden de woorden « de voorzitter van de Raad voor de mededinging, op eenvoudig verzoek van de Dienst » vervangen door de woorden « kan de bevoegde verslaggever ».

Verantwoording

Er moet een eenvoudige en directe methode zijn om inlichtingen op te eisen. Het lijkt wenselijk dat de bevoegde verslaggevers deze taak op zich kunnen nemen.

Nr. 13 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 11

Het voorgestelde artikel 11 aanvullen met een § 16, luidende:

« In artikel 23 van dezelfde wet wordt een § 6 toegevoegd, luidende als volgt:

« § 6. De voorzitter en de leden van de Raad voor de Mededinging kunnen ten allen tijde tijdens de

N° 11 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 11

Compléter cet article par un § 4bis (nouveau), rédigé comme suit:

« § 4bis. L'article 23, § 1er, de la même loi est complété par un littera g), rédigé comme suit:

« g) à la demande du Conseil de la concurrence, lorsque le conseil estime, avant de prendre une décision dans une affaire pendante, qu'il doit être procédé à une instruction complémentaire, comme prévu au § 6 du présent article. Cette demande est adressée au chef du corps des rapporteurs. »

Justification

L'article 24, § 4, prévu dans l'amendement du gouvernement permet au Conseil de la concurrence de demander une instruction complémentaire au rapporteur. Cette faculté doit également être mentionnée à l'article 23 de la même loi et il y a lieu aussi de préciser la nature de la relation entre le Conseil de la concurrence et le corps des rapporteurs.

N° 12 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 11

Compléter le § 7 de cet article 11 proposé par ce qui suit: « et les mots « le président du Conseil de la concurrence peut, sur simple requête du service, » sont remplacés par les mots « le rapporteur compétent peut ».

Justification

Il y a lieu de prévoir une méthode simple et directe pour requérir les renseignements. Il paraît souhaitable que cette tâche soit confiée aux rapporteurs compétents.

N° 13 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 11

Compléter l'article 11 proposé par un § 16, rédigé comme suit:

« L'article 23 de la même loi est complété par un § 6, rédigé comme suit:

« § 6. Le président et les membres du Conseil de la concurrence peuvent prendre connaissance à tout

diensturen inzage nemen van de onderzoeksdossiers, zowel inzake restrictieve mededingingspraktijken als inzake concentraties en kunnen gratis kopie van de documenten bekomen. Het is evenwel verboden enige richtlijn of aanvullende vraag te stellen zolang het verslag van het onderzoek niet werd overgemaakt aan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging. Vanaf dat ogenblik kan de Raad de nodige initiatieven nemen zoals in deze wetgeving zijn voorzien. »

Verantwoording

Het is wenselijk de relatie tussen de Raad voor de Mededinging en het korps van verslaggevers, respectievelijk de Dienst voor de Mededinging, beter te omschrijven dan voorzien in het voorliggende wetsvoorstel.

Nr. 14 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 12

De vierde paragraaf van het voorgestelde artikel 24 van de wet van 5 augustus 1991, schrappen en toevoegen als een zesde paragraaf aan artikel 23 van dezelfde wet.

Verantwoording

Het artikel 12 van het regeringsamendement voorziet de opname van een artikel 24, § 4, in de wet van 1991. Dit bewuste artikel 24, § 4, voorziet de mogelijkheid dat de Raad supplementair onderzoek opvraagt aan de verslaggever. Deze mogelijkheid werd evenwel uitsluitend ingeschreven onder de rubriek «specifieke onderzoeksregels betreffende restrictieve mededingingspraktijken». Dit houdt in dat deze mogelijkheid zou onzegd worden in het geval van concentraties. Nu de minister van Economische Zaken reeds de beroepsmogelijkheid inzake concentraties naar zich toetrekt, is het zeker niet gepast ook de procedure in eerste instantie uit te hollen.

Nr. 15 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 16

Aan dit artikel, een § 6 (nieuw) toevoegen, luidende:

« § 6. Artikel 27, § 3, van dezelfde wet, wordt aangevuld als volgt:

«Hoe dan ook moet een beslissing getroffen worden, een arrest geveld worden, of een ministerieel besluit genomen worden binnen een termijn van 6 maanden, nadat bedoeld verslag, zoals voorzien in artikel 24, § 3 of § 4, is ingekomen bij de bevoegde instantie. Dezelfde termijn geldt bij een verslag met voorstel tot sepo. »

moment, pendant les heures de service, des dossiers à l'examen concernant des pratiques restrictives de concurrence ou des concentrations, et ils peuvent obtenir gratuitement une copie des documents. Il leur est cependant interdit d'émettre des directives ou de poser des questions supplémentaires tant que le rapport de l'examen n'a pas été remis au président du Conseil de la concurrence. Une fois qu'il a été remis à celui-ci, le conseil peut prendre les initiatives nécessaires conformément à la présente loi. »

Justification

Il est souhaitable de définir mieux que dans la loi proposée dans sa version actuelle, la relation entre le Conseil de la concurrence et le corps des rapporteurs et la relation entre ledit conseil et le Service de la concurrence.

N° 14 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 12

Supprimer le quatrième paragraphe de l'article 24, proposé, de la loi du 5 août 1991, et l'insérer, en tant que sixième paragraphe, à l'article 23 de la même loi.

Justification

L'article 12 de l'amendement du gouvernement prévoit l'insertion, dans la loi de 1991, d'un article 24, § 4. Cet article 24, § 4, prévoit la possibilité, pour le conseil, de requérir du rapporteur une instruction complémentaire. Cependant, comme cette possibilité a été inscrite uniquement à la rubrique «règles d'instruction spécifiques aux pratiques restrictives de concurrence», le conseil ne pourrait pas requérir une instruction complémentaire en cas de concentration. Comme le ministre des Affaires économiques a déjà la possibilité de recours en matière de concentration, il faut veiller à ne pas vider également la procédure en première instance de sa substance.

N° 15 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 16

Compléter cet article par un § 6 (nouveau), rédigé comme suit:

« § 6. L'article 27, § 3, de la même loi, est complété par la disposition suivante:

«En tout cas, un arrêté ministériel doit être adopté, une décision prise ou un arrêt rendu dans les 6 mois du dépôt du rapport susvisé auprès de l'instance compétente, conformément aux dispositions de l'article 24, § 3 ou § 4. Ce délai est applicable également en ce qui concerne les rapports accompagnés d'une proposition de classement. »

Verantwoording

Het lijkt wenselijk om ook in het geval van restrictieve mededingingspraktijken in een vaste termijn te voorzien voor de in het artikel opgesomde aangelegenheden (ministerieel besluit — beslissing — arresten — beslissing van de minister). Het lijkt tevens wenselijk na te gaan of het voorstel tot het treffen van een ministerieel besluit, zoals in de huidige wetgeving voorzien is onder artikel 24, § 4, in het Regeringsamendement vergeten of bewust geschrapt is.

Nr. 16 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 21

In de vierde paragraaf van dit artikel, het woord «lasten» vervangen door het woord «verplichtingen».

Verantwoording

Taalkundige aanpassing en conformiteit met het artikel 34 van de wet van 1991.

Jacques D'HOOGHE.

Nr. 17 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

In artikel 5, § 2, 2°, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. In het voorgestelde artikel 14, § 2, tweede lid, de woorden «of van licentiaat in de economie» doen vervallen.

B. Het derde lid van het voorgestelde artikel 14, § 2, vervangen als volgt:

«De verslaggevers worden benoemd door de Koning. Zij hebben een administratief en geldelijk statuut dat hun onafhankelijkheid waarborgt.»

C. Het 1° van het voorgestelde artikel 14, § 2, vierde lid, aanvullen als volgt:

«het korps van verslaggevers bepaalt met name de volgorde waarin de dossiers behandeld worden; het verdeelt de dossiers waarnaar een onderzoek wordt ingesteld, onder de verslaggevers en onder de ambtenaren van de Dienst voor de Mededinging;»

Verantwoording

A. De verslaggevers zijn belast met de leiding van het onderzoek. Zij gelasten de opdrachten, met name voor de huiszoekin-

Justification

Il paraît souhaitable, d'une part, de prévoir également, en ce qui concerne les pratiques restrictives de concurrence, un délai fixe pour ce qui est des questions visées à cet article (arrêté ministériel — décision — arrêts — décision du ministre) et, d'autre part, de déterminer si la proposition de règlement par arrêté ministériel qui est prévu à l'article 24, § 4, de la législation actuelle a été omise sciemment dans l'amendement du gouvernement, ou si on l'a simplement oubliée.

N° 16 DE M. D'HOOGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 21

Au § 4 de cet article, remplacer le mot «charges» par le mot «obligations».

Justification

L'amendement proposé vise simplement à apporter une modification d'ordre linguistique pour mettre la disposition en question en conformité avec le texte de l'article 34 de la loi de 1991.

N° 17 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 5

À l'article 5, § 2, 2°, apporter les modifications suivantes:

A. À l'article 14, § 2, alinéa 2, proposé, supprimer les mots «ou de licence en économie».

B. Remplacer l'article 14, § 2, alinéa 3, proposé par l'alinéa suivant:

«Les rapporteurs sont nommés par le Roi. Ils bénéficient d'un statut administratif et pécuniaire garantissant leur indépendance.»

C. Compléter l'article 14, § 2, alinéa 4, 1°, proposé par la disposition suivante:

«le corps des rapporteurs fixe notamment l'ordre de traitement des dossiers; il répartit entre les rapporteurs et entre les agents du Service de la concurrence les dossiers mis à l'instruction;»

Justification

A. Les rapporteurs sont chargés de diriger l'instruction. Ils délivrent les ordres de mission, notamment pour les perquisi-

gen. Zij maken proces-verbaal op en leiden de onderzoeksverrichtingen die door de ambtenaren van de Dienst voor de Mededinging uitgevoerd worden.

Men moet ervoor zorgen dat deze onderzoeksmaatregelen ten uitvoer worden gebracht in de vorm voorgeschreven door wet- en regelgeving. Het is dan ook wenselijk deze taken uitsluitend op te dragen aan juristen.

De verslaggevers moeten inzake mededinging een nuttige ervaring van ten minste drie jaar hebben. De Dienst voor de Mededinging beschikt onder meer over economen. Deze voorschriften waarborgen dat in het verslag een economische analyse zal worden gemaakt van de gegevens die tijdens het onderzoek verzameld zijn.

B. Het regeringsamendement bepaalt onder meer de wijze van aanwerving en de toegangsvoorwaarden voor het ambt van verslaggever. Dat amendement bepaalt evenwel niet hoe de verslaggevers aangewezen worden.

In ons amendement wordt dan ook bepaald dat de verslaggevers door de Koning benoemd worden.

C. Het regeringsamendement bepaalt dat de verslaggevers het onderzoek leiden en organiseren. Voor de organisatie van het onderzoekswerk moet bepaald worden dat het korps van verslaggevers de prioriteiten vaststelt. Deze beoordeling zal met name afhankelijk zijn van de vraag welke weerslag een aantal praktijken hebben op een bepaalde markt.

Er moet eveneens vermeld worden dat het korps van verslaggevers de dossiers waaraan een onderzoek wordt gewijd, verdeelt onder de verslaggevers en onder de ambtenaren van de Dienst voor de Mededinging. Ter wille van de efficiëntie moet immers worden bepaald welke verslaggever belast is met een te onderzoeken dossier. Voor elk dossier moet men eveneens de ambtenaren aanwijzen die belast zijn met de uitvoering van de onderzoeksmaatregelen. Deze aanwijzing geschiedt collegiaal. Zo wordt het eveneens mogelijk te bepalen welke rol het korps van verslaggevers speelt ten aanzien van de Dienst voor de Mededinging.

Nr. 18 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 11

Paragraaf 7 van het voorgestelde artikel vervangen als volgt:

«§ 7. Artikel 23, § 2, 3, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«3. Indien een onderneming of vereniging van ondernemingen de gevraagde inlichtingen niet binnen de door de verslaggever gestelde termijn verstrekt of indien de verstrekte inlichtingen onvolledig, onjuist of verdraaid zijn, kan het korps van verslaggevers de inlichtingen bij een met redenen omklede beslissing eisen.

Deze beslissing omschrijft de gevraagde inlichtingen en bepaalt binnen welke termijn ze moeten worden verstrekt. Zij schorst bovendien de in artikel 33 bedoelde termijn tot de dag waarop de inlichtingen

worden. Ils dressent procès-verbal et dirigent les mesures d'instruction réalisées par les agents du Service de la concurrence.

Il convient de garantir que ces mesures d'enquête soient réalisées dans les formes légales et réglementaires. Il paraît dès lors souhaitable de confier ces missions exclusivement à des juristes.

Il est précisé que les rapporteurs doivent avoir une expérience utile d'au moins trois ans en matière de concurrence. Le Service de la concurrence comporte notamment des économistes. Ces dispositions garantissent que le rapport contiendra une analyse économique des éléments recueillis lors de l'instruction.

B. L'amendement du gouvernement précise notamment le mode de recrutement et les conditions d'accès à la fonction de rapporteur. L'amendement ne prévoit toutefois pas le mode de désignation des rapporteurs.

Il est dès lors précisé que les rapporteurs sont nommés par le Roi.

C. L'amendement du gouvernement prévoit que les rapporteurs dirigent et organisent l'instruction. Dans l'organisation des instructions, il convient de préciser que le corps de rapporteurs fixe les priorités. Cette appréciation dépendra notamment de l'impact de certaines pratiques sur un marché déterminé.

Il convient également de préciser que le corps des rapporteurs réparti entre les rapporteurs et entre les agents du Service de la concurrence les dossiers mis à l'instruction. Dans un souci d'efficacité, il convient en effet de désigner le rapporteur en charge d'un dossier à l'instruction. Il convient également de désigner les agents du Service chargés d'exécuter les mesures d'instruction, dans chaque affaire. Cette désignation intervient collégalement. Elle permet également de préciser le rôle du corps des rapporteurs par rapport au Service de la concurrence.

N° 18 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 11

Remplacer le § 7 de l'article 11 par la disposition suivante:

«§ 7. L'article 23, § 2, 3, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«3. Si une entreprise ou une association d'entreprises ne fournit pas les renseignements dans le délai imparti par le rapporteur ou les fournit de façon incomplète, inexacte ou dénaturée, le corps des rapporteurs peut exiger les renseignements par décision motivée.

Cette décision précise les renseignements demandés et fixe le délai dans lequel les renseignements doivent être fournis. Elle suspend en outre les délais visés à l'article 33 jusqu'au jour de la fourniture des

tingen worden verstrekt of uiterlijk tot de dag waarop de termijn, bepaald door het korps van verslaggevers, verstrijkt.

De beslissing wordt door het korps van verslaggevers ter kennis gebracht van de ondernemingen van wie de inlichtingen worden geëist.»

Verantwoording

Het regeringsamendement maakt een onderscheid tussen het onderzoek en de beslissing.

Het onderzoek wordt geleid door de verslaggevers. Zij gelasten met name de opdrachten. Zij richten zich ook tot de ondernemingen of de verenigingen van ondernemingen om inlichtingen te vragen.

Artikel 23, § 2, 3, van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt dat, wanneer de ondernemingen of ondernemingenverenigingen het verzoek om inlichtingen niet volledig beantwoorden, de voorzitter van de Raad voor de Mededinging hen bij beslissing kan aanmanen deze inlichtingen binnen een bepaalde termijn te verstrekken. Anderzijds worden de termijnen voor onderzoek van de concentraties tijdens deze periode geschorst.

Het is logisch deze taak op te dragen aan het korps van verslaggevers. Het vragen van inlichtingen maakt immers deel uit van het onderzoek van de dossiers.

Wij stellen voor artikel 23, § 2, 3, van de wet van 5 augustus 1991 in die zin te wijzigen.

Nr. 19 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 19

A. Het voorgestelde artikel 32bis vervangen als volgt:

«Art. 32bis. — De Raad voor de Mededinging zendt de aanmeldingen van concentraties gedaan krachtens artikel 12 onverwijld voor onderzoek over aan het korps van verslaggevers. De door het korps van verslaggevers aangewezen verslaggever stelt het onderzoek van de zaak in zodra hij de aanmelding bedoeld in artikel 12 heeft ontvangen of, indien de te verstrekken inlichtingen onvolledig zijn, zodra hij de volledige inlichtingen heeft ontvangen.»

B. In het eerste lid van het voorgestelde artikel 32ter, § 2, na de woorden «aan de ondernemingen waarvan de concentratie het voorwerp heeft uitgemaakt van het onderzoek» invoegen de woorden «alsmede aan de vertegenwoordigers van de meest representatieve organisaties van werknemers van deze ondernemingen of aan degenen die zij aanwijzen».

Verantwoording

A. Artikel 12 van het regeringsamendement wijzigt artikel 24 van de wet van 5 augustus 1991. Dat artikel heeft betrekking op

renseignements ou au plus tard le jour de l'expiration du délai fixé par le corps des rapporteurs.

Le corps des rapporteurs notifie sa décision aux entreprises desquelles les renseignements sont exigés.»

Justification

L'amendement du gouvernement prévoit une distinction entre l'instruction et la décision.

L'instruction est dirigée par les rapporteurs. Ceux-ci délivrent notamment les ordres de mission. Ils adressent également aux entreprises ou associations d'entreprises des demandes de renseignements.

L'article 23, § 2, 3, de la loi du 5 août 1991 prévoit que, lorsque les entreprises ou associations d'entreprises ne répondent pas entièrement aux demandes de renseignements, le président du Conseil de la concurrence peut leur enjoindre, par une décision, de fournir ces renseignements dans un délai déterminé. Les délais d'examen des concentrations sont par ailleurs suspendus pendant cette période.

Il paraît cohérent de confier cette mission au corps des rapporteurs. Cette demande de renseignements participe en effet à l'instruction des dossiers.

Il est proposé de modifier l'article 23, § 2, 3, de la loi du 5 août 1991 en ce sens.

N° 19 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 19

A. Remplacer l'article 32bis proposé par l'article suivant:

«Art. 32bis. — Le Conseil de la concurrence transmet sans délai au corps des rapporteurs pour instruction les notifications de concentrations faites en vertu de l'article 12. Le rapporteur désigné par le corps des rapporteurs procède à l'instruction de l'affaire dès réception de la notification visée à l'article 12 ou, si les renseignements à fournir sont incomplets, dès réception des renseignements complets.»

B. À l'article 32ter, § 2, alinéa 1er, proposé, les mots «ainsi qu'aux représentants des organisations les plus représentatives des travailleurs de ces entreprises ou ceux qu'ils désignent» sont insérés entre les mots «aux entreprises dont la concentration a fait l'objet de l'instruction» et les mots «il porte à leur connaissance».

Justification

A. L'article 12 de l'amendement du gouvernement modifie l'article 24 de la loi du 5 août 1991. Cet article concerne les prati-

de restrictieve mededingingspraktijken. Het voorgestelde artikel 24, § 1, van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt dat de verzoeken en klachten betreffende de restrictieve mededingingspraktijken worden ingediend bij de Raad voor de Mededinging die ze voor onderzoek aan het korps van verslaggevers overzendt.

Bij analogie moet vermeld worden dat de Raad voor de Mededinging de aangemelden van concentraties gedaan krachtens artikel 12 voor onderzoek overzendt aan het korps van verslaggevers. Wij stellen voor deze vermelding op te nemen in het voorgestelde artikel 32*bis* van de wet van 5 augustus 1991 (artikel 19 van het regeringsamendement). Dat artikel heeft betrekking op de concentraties.

B. Artikel 27, § 2, vierde lid, van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt het volgende: «In het geval van een concentratie worden (...) de vertegenwoordigers van de meest representatieve organisaties van werknemers van deze ondernemingen, of degenen die zij aanwijzen, geacht een voldoende belang te hebben; in dit geval wordt hen de toegang tot het dossier gegeven overeenkomstig de bepalingen van § 1.»

Deze bepaling wordt overgenomen in artikel 32*quater*, § 2, derde lid, van de voorgestelde wijziging van de wet van 5 augustus 1991 (artikel 20 van het regeringsamendement).

Deze bepaling van de wet van 5 augustus 1991 kan slechts toepassing vinden indien de vertegenwoordigers van de werknemers ingelicht worden over de indiening van het verslag in het kader van de concentratieprocedure. Er wordt dan ook voorgesteld in artikel 32*ter*, § 2, eerste lid, van het wetsvoorstel te bepalen dat de verslaggever zijn rapport eveneens mededeelt aan de vertegenwoordigers van de werknemers van deze ondernemingen of aan degenen die zij aanwijzen.

Nr. 20 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 21

Punt 2 van het voorgestelde artikel 33, § 2, vervangen als volgt:

«2. De verslaggever dient zijn verslag in binnen een termijn van ten hoogste een maand. De beslissingen van de Raad bedoeld in punt 1 hierboven moeten genomen worden binnen een termijn van ten hoogste twee maanden. Deze termijnen lopen vanaf de dag volgend op de dag van de ontvangst van de aanmelding of, wanneer de inlichtingen die bij de aanmelding moeten worden verstrekt, onvolledig zijn, vanaf de dag volgend op de dag van de ontvangst van de volledige inlichtingen.»

Verantwoording

De wet van 5 augustus 1991 bepaalt dat de eerste fase van het onderzoek van de concentraties een maand duurt.

Het regeringsamendement brengt deze termijn op twee maanden. Deze verlenging stelt de ondernemingen met name in staat de concentratie te wijzigen om tegemoet te komen aan eventuele bezwaren. Deze wijzigingen kunnen in sommige gevallen voorkomen dat de Raad voor de Mededinging de tweede fase van het onderzoek aanvat. Door de verlenging van de termijn kan eveneens voorkomen worden dat de Raad voor de Mededinging de

restricties de concurrence. L'article 24, § 1er, en projet de la loi du 5 août 1991 précise que les demandes et les plaintes relatives aux pratiques restrictives de concurrence sont introduites devant le Conseil de la concurrence qui les transmet au corps des rapporteurs pour instruction.

Par analogie, il convient de préciser que le Conseil de la concurrence transmet au corps des rapporteurs pour instruction les notifications de concentrations faites en vertu de l'article 12. Il est proposé d'insérer cette précision dans l'article 32*bis* en projet de la loi du 5 août 1991 (article 19 de l'amendement du gouvernement). Cet article concerne les concentrations.

B. L'article 27, § 2, alinéa 4, de la loi du 5 août 1991 prévoit que «dans le cas d'une concentration, (...) les représentants des organisations les plus représentatives des travailleurs de ces entreprises, ou ceux qu'ils désignent, sont à considérer comme justifiant d'un intérêt suffisant; dans ce cas, l'accès au dossier leur est ouvert conformément aux dispositions du paragraphe 1er.»

Cette disposition est reproduite dans l'article 32*quater*, § 2, alinéa 3, en projet de la loi du 5 août 1991 (article 20 de l'amendement du gouvernement).

Cette disposition de la loi du 5 août 1991 ne peut être effective que si les représentants des travailleurs sont informés du dépôt du rapport dans la procédure de concentration. Il est dès lors proposé de prévoir, à l'article 32*ter*, § 2, alinéa 2, alinéa 1er, en projet de la loi du 5 août 1991, que le rapporteur communique également son rapport aux représentants des travailleurs de ces entreprises, ou à ceux que ceux-ci désignent.

N° 20 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 21

Remplacer le point 2 de l'article 33, § 2, proposé par ce qui suit:

«2. Le rapporteur dépose son rapport dans un délai maximum d'un mois. Les décisions du Conseil visées au point 1 ci-dessus doivent intervenir dans un délai maximum de deux mois. Ces délais courent à partir du lendemain du jour de la réception de la notification ou, si les renseignements à fournir lors de la notification sont incomplets, à partir du lendemain du jour de la réception des renseignements complets.»

Justification

La loi du 5 août 1991 prévoit une première phase d'examen des concentrations d'une durée d'un mois.

L'amendement du gouvernement porte ce délai à deux mois. Cette prolongation permet notamment aux entreprises de modifier la concentration pour rencontrer des objections éventuelles. Ces modifications permettent dans certains cas d'éviter que le Conseil de la concurrence n'engage la seconde phase d'examen. La prolongation du délai permet également d'éviter que le Conseil de la concurrence n'engage la seconde phase, unique-

tweede fase alleen maar inzet wegens gebrek aan tijd om de concentratie in de eerste fase te onderzoeken.

De wet van 5 augustus 1991 en het regeringsamendement bepalen evenwel niet binnen welke termijn het verslag in de loop van de eerste fase ingediend moet worden. Wettelijk gezien is het dan ook niet onmogelijk dat het verslag bij de Raad ingediend wordt daags voordat de termijn van twee maanden verstrijkt.

Dit amendement bepaalt dat het verslag binnen een maand ingediend moet worden. Daardoor beschikt de Raad voor de Mededinging tenminste over een even lange termijn om het dossier te onderzoeken.

Nr. 21 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 22

In het voorgestelde artikel 34, § 1, § 2, § 3, 3°, en § 4, de woorden «de minister» vervangen door de woorden «de Ministerraad».

Verantwoording

De wet van 5 augustus 1991 voorziet niet in de mogelijkheid om inzake concentraties in beroep te gaan bij de Ministerraad.

Het regeringsamendement voorziet wel in een dergelijke beroepsmogelijkheid in geval van weigering van de concentratie of in geval van toelating van de concentratie onder voorbehoud van voorwaarden en verplichtingen bepaald door de Raad voor de Mededinging.

In het kader van deze beroepsmogelijkheid kan de Minister-raad een concentratie toestaan om redenen van algemeen belang die doorslaggevend zijn dan het gevaar voor verstoring van de mededinging.

Het is wenselijk dat de voltallige regering zich kan uitspreken over deze redenen van algemeen belang, die overigens betrekking kunnen hebben op zaken die tot de bevoegdheid van verschillende ministers behoren.

Nr. 22 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 24bis (nieuw)

Een artikel 24bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 24bis. — In de Franse tekst van artikel 40 van dezelfde wet worden de woorden «sa décision» vervangen door de woorden «la décision.»

Verantwoording

Artikel 40 van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt dat de voorzitter van de Raad voor de Mededinging dwangsommen kan opleggen, met name om ervoor te zorgen dat zijn in artikel 23, § 2.3, bedoelde beslissing om inlichtingen te vragen wordt nageleefd.

Aangezien de beslissing om inlichtingen te vragen genomen wordt door het corps van verslaggevers — en niet meer door de

ment par manque de temps pour examiner la concentration en première phase.

La loi du 5 août 1991 et l'amendement du gouvernement ne prévoient cependant pas le délai dans lequel le rapport doit être déposé durant la première phase. La loi n'empêche dès lors pas le dépôt du rapport au Conseil la veille, par exemple de l'expiration du délai de 2 mois.

Le présent amendement prévoit que le rapport doit être déposé dans le mois. Ceci laisse au Conseil de la concurrence une durée au moins équivalente pour examiner le dossier.

N° 21 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 22

À l'article 34, § 1er, § 2, § 3, 3°, et § 4, proposé, remplacer les mots «le ministre» par les mots «le Conseil des ministres».

Justification

La loi du 5 août 1991 ne prévoit pas de recours devant le Conseil des ministres en matière de concentrations.

L'amendement du gouvernement prévoit un tel recours, en cas de refus de la concentration ou d'autorisation assortie de conditions et charges prononcée par le Conseil de la concurrence.

Dans le cadre de ce recours, le Conseil des ministres peut autoriser une concentration pour des raisons d'intérêt général qui l'emportent sur le risque d'atteinte à la concurrence.

Il paraît souhaitable que l'ensemble du gouvernement puisse se prononcer sur ces raisons d'intérêt général, qui peuvent d'ailleurs concerner des aspects qui relèvent de la compétence de différents ministres.

N° 22 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 24bis (nouveau)

Insérer un article 24bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 24bis. — Dans le texte français, à l'article 40 de la même loi, les mots «sa décision» sont remplacés par les mots «la décision.»

Justification

L'article 40 de la loi du 5 août 1991 prévoit que le président du Conseil de la concurrence peut infliger des astreintes, notamment pour assurer le respect de «sa» décision de demande de renseignements, visée à l'article 23, § 2.3, de la loi du 5 août 1991.

Dans la mesure où la décision de demande de renseignements est prise par le corps des rapporteurs — et non plus par le prési-

voorzitter van de Raad — worden in de Franse tekst de woorden «sa décision» vervangen door de woorden «la décision».

Dit betekent dat de voorzitter van de Raad verder dwangsommen kan opleggen om de beslissing om inlichtingen te vragen te doen naleven, met dit verschil dat dit laatste verzoek geformuleerd wordt door het korps van verslaggevers.

Dwangsommen kunnen immers slechts uitgesproken worden door een rechtbank. Dit blijkt uit artikel 1, 1°, van de Benelux-overeenkomst van 26 november 1973 houdende eenvormige wet betreffende de dwangsom, goedgekeurd door de wet van 31 januari 1980.

Artikel 37 van de wet van 5 augustus 1991 bepaalt bovendien dat de Raad voor de Mededinging boeten kan opleggen, met name indien de ondernemingen of verenigingen van ondernemingen niet de gevraagde inlichtingen verstrekken. Die bepaling blijft ongewijzigd.

Nr. 23 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 25

In het voorgestelde artikel 41, § 2, tweede en achtste lid, het woord «minister» vervangen door het woord «Ministerraad».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 21.

Nr. 24 VAN DE HEER HOTYAT C.S.

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 28

In het voorgestelde artikel 43bis, § 1, tweede lid, en § 3, vijfde lid, het woord «minister» vervangen door het woord «Ministerraad».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 21.

Nr. 25 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 3

In de tweede paragraaf van dit artikel, het cijfer «1» vervangen door het cijfer «2».

dent du Conseil —, les mots «sa décision» sont remplacés par les mots «la décision».

Ceci implique que le président du Conseil pourra ainsi continuer à infliger des astreintes pour assurer le respect de la demande de renseignements, à la différence que cette dernière est formulée par le corps des rapporteurs.

Les astreintes ne peuvent en effet être prononcées que par une juridiction. Ceci résulte de l'article 1er, 1°, de la Convention Benelux du 26 novembre 1973 portant loi uniforme relative à l'astreinte, approuvée par la loi du 31 janvier 1980.

L'article 37 de la loi du 5 août 1991 prévoit en outre que le Conseil de la concurrence peut infliger des amendes, notamment si les entreprises ou associations d'entreprises ne fournissent pas les renseignements demandés. Cette disposition reste inchangée.

N° 23 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 25

À l'article 41, § 2, alinéas 2 et 8, proposé, le mot «ministre» est remplacé par les mots «le Conseil des ministres».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 21.

N° 24 DE M. HOTYAT ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 28

À l'article 43bis, § 1er, alinéa 2, et § 3, alinéa 5, proposé, le mot «ministre» est remplacé par les mots «Conseil des ministres».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 21.

Robert HOTYAT.
Geert VAN GOETHEM.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.

N° 25 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 3

Au deuxième paragraphe de cet article, remplacer le chiffre «1» par le chiffre «2».

Verantwoording

Opdat precies die concentraties aan een beoordeling zouden worden onderworpen die een wezenlijk effect hebben op de Belgische markt, dient de omzetrempel die van toepassing is op de betrokken ondernemingen samen, te worden verhoogd.

Ter vergelijking, in Nederland bedraagt de omzetrempel voor de betrokken ondernemingen gezamenlijk 250 miljoen gulden (voor de tweede omzetrempel is dat 30 miljoen gulden).

Nr. 26 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 3bis (nieuw)

Een artikel 3bis (nieuw) toevoegen, luidend als volgt:

«Art. 3bis. — In artikel 11, § 2, van dezelfde wet, wordt het woord «raadpleging» vervangen door het woord «advies» en het woord «verhogen» vervangen door het woord «wijzigen».

Verantwoording

Blijkens artikel 21 verleent de Commissie voor de Mededinging advies aan de Koning over elk ontwerp van besluit genomen in uitvoering van deze wet. Er wordt dan ook voorgesteld om ook in dit artikel de term advies te gebruiken.

Teneinde meer soepelheid in te bouwen wordt tevens bepaald dat de omzetrempels zowel in positieve als negatieve zin kunnen worden gewijzigd.

Nr. 27 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

In § 2 van dit artikel, tussen de woorden «in de rechten of van» en de woorden «licentiaat in de economie», de woorden «doctor of» toevoegen.

Verantwoording

Met dit amendement wordt verduidelijkt dat ook houders van een diploma van doctor in de economie gerecruteerd kunnen worden als verslaggever.

Nr. 28 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 9

Paragraaf 1 van artikel 9 vervangen als volgt:

«§ 1. In artikel 19, § 5, van dezelfde wet, worden de woorden «overgaan of» geschrapt.»

Justification

C'est précisément pour que les concentrations qui ont un impact réel sur le marché belge soient soumises à une appréciation qu'il convient de relever le seuil du chiffre d'affaires que peuvent réaliser globalement les entreprises concernées.

À titre de comparaison, le seuil du chiffre d'affaires que peuvent réaliser globalement les entreprises concernées aux Pays-Bas est de 250 millions de florins (pour le deuxième seuil, il est de 30 millions de florins).

N° 26 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 3bis (nouveau)

Insérer un article 3bis (nouveau), libellé comme suit:

«Art. 3bis. — À l'article 11, § 2, de la même loi, remplacer le mot «consultation» par le mot «avis» et le mot «majorer» par le mot «modifier».

Justification

En application de l'article 21, la Commission de la concurrence donne un avis au Roi sur tout projet d'arrêté pris en exécution de la loi en question. Nous proposons dès lors d'utiliser également le mot «avis» à cet article.

Dans un souci de plus grande souplesse, nous prévoyons également que les seuils de chiffres d'affaires pourront être modifiés tant à la hausse qu'à la baisse.

N° 27 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 5

Au § 2 de cet article, insérer, entre les mots «licence en droit ou» et les mots «de licence en économie», les mots «de doctorat ou».

Justification

L'amendement indique que les porteurs d'un diplôme de docteur en économie peuvent, eux aussi, être recrutés comme rapporteurs.

N° 28 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 9

Remplacer le § 1er de cet article par ce qui suit:

«§ 1er. À l'article 19, § 2, de la même loi, les mots «procéder ou» sont supprimés.»

Verantwoording

Het is de bedoeling, ook van de regering overigens, om een duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende organen. De Dienst staat in voor het onderzoek, de Raad neemt de beslissingen.

De huidige bepaling houdt evenwel in dat de onderzoeksmogelijkheden van de Raad worden verruimd, in plaats van beperkt, wat dan ook ingaat tegen de hierboven omschreven visie, die ook door de regering wordt vooropgesteld.

Met dit amendement wordt betracht de onderzoeksdaden van de Raad zo veel als mogelijk te beperken. De Raad kan niet langer zelf overgaan tot alle nuttige onderzoeken. Bovendien is het wenselijk, teneinde de primauteit van de verslaggevers inzake het onderzoek te verzekeren en om de rechten van de verdediging te beschermen (zie advies Raad van State), de mogelijke onderzoeksdaden van de Raad bij wet vast te leggen.

Nr. 29 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 11

Dezevende paragraaf van dit artikel vervangen als volgt:

« § 7. Artikel 23, § 2.3, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

« 3. Indien een onderneming of ondernemingsvereniging de gevraagde inlichtingen niet binnen de door de verslaggevers gestelde termijn verstrekt, ofwel ze onvolledig, onjuist of verdraaid verstrekt, kunnen de verslaggevers de inlichtingen eisen.

De verslaggevers duiden de rechtsgrond en het doel van deze eis aan en schrijven een passende termijn voor binnen welke de inlichtingen moeten worden verstrekt. Zij schorsen bovendien de termijnen, bedoeld in artikel 33, §§ 2 en 3, tot de dag waarop de inlichtingen worden verstrekt of ten laatste tot de dag waarop de voorgeschreven termijn verstrijkt. »

Verantwoording

Momenteel behoort de eis tot inlichtingen tot een andere bevoegdheidssfeer dan alle andere onderzoeksmaatregelen (het normale inwinnen van inlichtingen, huiszoeking...). Met dit amendement word gepoogd om ook de bevoegdheid inzake het eisen van inlichtingen, het verplichten dus van de onderneming om mee te werken (onder dreiging van het betalen van een dwangsom of geldboete), over te hevelen naar de verslaggevers.

Nr. 30 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 12

In het voorgestelde artikel 24, § 2, het derde lid aanvullen als volgt:

« De weigering van de voorzitter van de Raad om stukken uit het dossier te verwijderen maakt het

Justification

L'objectif, qui est d'ailleurs aussi celui du gouvernement, est de faire une nette distinction entre les divers organes. Le service se charge de l'investigation, le conseil prend les décisions.

La disposition actuelle implique toutefois une extension, plutôt qu'une limitation, des possibilités d'investigation du conseil, ce qui est contraire à la version définie ci-dessus, à laquelle le gouvernement souscrit également.

L'amendement vise à limiter autant que possible les actes d'investigation du conseil. Celui-ci ne peut plus procéder à toutes les investigations utiles. En outre, il est souhaitable que l'on mentionne dans la loi les actes d'investigation que peut accomplir le Conseil, de manière à garantir la primauté des rapporteurs pour ce qui est de l'investigation et à protéger les droits de la défense (voir l'avis du Conseil d'État).

N° 29 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 11

Remplacer le § 7 de cet article par le texte suivant :

« § 7. L'article 23, § 2.3, de la même loi, est remplacé par le texte suivant:

« 3. Si une entreprise ou une association d'entreprises ne fournit pas les renseignements dans le délai imparti par les rapporteurs ou les fournit de façon incomplète, inexacte ou dénaturée, les rapporteurs peuvent exiger les renseignements.

Les rapporteurs précisent le fondement juridique et la finalité de cette exigence et fixent un délai approprié dans lequel les renseignements doivent être fournis. Ils suspendent en outre les délais visés à l'article 33, §§ 2 et 3, jusqu'au jour de la fourniture des renseignements ou au plus tard le jour d'expiration du délai imparti. »

Justification

Actuellement, le pouvoir d'exiger des renseignements relève d'une sphère de compétence différente de celle dont relèvent toutes les autres mesures d'instruction (la collecte normale de renseignements, la perquisition, ...). L'amendement vise à transférer au rapporteur le pouvoir d'exiger des renseignements, c'est-à-dire la faculté d'obliger l'entreprise à collaborer (sous peine, pour celle-ci, de devoir payer une astreinte ou une amende).

N° 30 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 12

À l'article 24, § 2, proposé, compléter le troisième alinéa par le texte suivant :

« Le refus du président du conseil de retirer des pièces du dossier fait l'objet d'une décision motivée

voorwerp uit van een met redenen omklede beslissing, waarin de voorzitter van de Raad uiteenzet waarom hij meent dat de stukken noodzakelijk zijn voor de beslissing, waarom de mededeling ervan een nadeel met zich meebrengt dat kleiner is dan het nadeel dat zou voortvloeien uit een aantasting van de mededinging en waarom hij meent de vertrouwelijke aard van de stukken niet te moeten erkennen.

Deze met redenen omklede beslissing wordt door de secretaris van de Raad ter kennis gebracht aan de belanghebbende ondernemingen. »

Verantwoording

Het spreekt vanzelf dat er een meningsverschil kan zijn tussen de Raad en de betrokken ondernemingen over de aard en vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens en stukken. De betrokken onderneming moet dan ook op de hoogte worden gesteld waarom de voorzitter van de Raad bepaalde — in de visie van de onderneming vertrouwelijke gegevens — toch zou mededelen. Op deze wijze worden de beroepsmogelijkheden van de onderneming tegen deze beslissing gevrijwaard.

Nr. 31 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 12

De derde paragraaf van het voorgestelde artikel 24, vervangen als volgt:

« § 3. Vóór het afronden van het onderzoek brengt de verslaggever de belanghebbende ondernemingen in kennis van de punten van bezwaar. De belanghebbende ondernemingen moeten de mogelijkheid krijgen om hierover gehoord te worden. Vervolgens sluit de verslaggever zijn onderzoek af en legt hij zijn verslag voor aan de Raad. Dit verslag omvat het onderzoeksverslag, de punten van bezwaar samen met de door de belanghebbende ondernemingen gemaakte opmerkingen en een voorstel tot beslissing. »

Verantwoording

Zoals de Raad voor de Mededinging terecht opmerkt moeten de punten van bezwaar logischerwijs voorafgaand aan de opstelling van het verslag ter kennis worden gebracht van de belanghebbende ondernemingen.

Nr. 32 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 12

In het voorgestelde artikel 24, § 4, tussen de woorden «bijkomend onderzoek.» en de woorden «Hij vervolledigt zijn verslag» de woorden «Dit bijko-

dans laquelle le président du conseil explique pourquoi il estime que les pièces sont nécessaires à la décision et que leur divulgation entraînerait un inconvénient inférieur à celui qui résulterait de l'atteinte à la concurrence et pourquoi il estime ne pas devoir reconnaître le caractère confidentiel des pièces.

Le secrétaire du conseil informe les entreprises intéressées de cette décision motivée. »

Justification

Il va de soi qu'il peut y avoir des divergences de vues entre le conseil et les entreprises concernées à propos de la nature et du caractère confidentiel de certaines données et de certaines pièces. L'entreprise concernée doit dès lors être informée des raisons pour lesquelles le président du conseil envisage de divulguer malgré tout certaines données ayant un caractère confidentiel aux yeux de l'entreprise. Cela permet de préserver les possibilités de recours de l'entreprise contre cette décision.

N° 31 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 12

Remplacer le § 3 de l'article 24 proposé par le texte suivant:

« § 3. Avant la fin de l'instruction, le rapporteur porte les griefs à la connaissance des entreprises intéressées. La possibilité doit être prévue d'entendre celles-ci à ce sujet. Le rapporteur met ensuite fin à son instruction et soumet son rapport au conseil. Ce rapport comprend le rapport d'instruction, l'énoncé des griefs accompagné des observations des entreprises intéressées, et une proposition de décision. »

Justification

Comme le fait remarquer à juste titre le Conseil de la concurrence, les griefs, dont la formulation précède logiquement la rédaction du rapport, doivent être portés à la connaissance des entreprises intéressées.

N° 32 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 12

À l'article 24, § 4, proposé, insérer les mots « Cette instruction complémentaire doit être réalisée dans un délai de deux semaines » entre les mots « instruc-

ment onderzoek dient te worden afgerond binnen een termijn van twee weken.» tussenvoegen.

Verantwoording

Daar het hier gaat om een bijkomend onderzoek dat vrij vlug moet kunnen worden afgerond, wordt voorgesteld een termijn in te voeren waarbinnen dit dient te gebeuren.

Nr. 33 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 16

De laatste zin van de eerste paragraaf, van het voorgestelde artikel 27, § 1, eerste lid, vervangen als volgt:

«De partijen dienen hun schriftelijke opmerkingen in bij de verslaggever.»

Verantwoording

Voor alle duidelijkheid lijkt het nodig te preciseren bij wie de partijen hun opmerkingen moeten indienen. De verslaggever ligt daarbij het meest voor de hand.

Nr. 34 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 16

In het voorgestelde artikel 27, § 2, zesde lid, tussen de woorden «een bijkomend onderzoek.» en de woorden «het verslag wordt» de woorden «Dit onderzoek moet binnen een termijn van twee weken worden afgerond.» toevoegen.

Verantwoording

Het lijkt ons nodig een termijn te bepalen waarbinnen dit bijkomend onderzoek moet worden afgerond.

Nr. 35 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 19

In het voorgestelde artikel 32ter, § 2, na het derde lid een lid toevoegen, luidend als volgt:

«De weigering van de voorzitter van de Raad om stukken uit het dossier te verwijderen maakt het voorwerp uit van een met redenen omklede beslissing, waarin de voorzitter van de Raad uiteenzet waarom hij meent dat de stukken noodzakelijk zijn voor de beslissing, waarom de mededeling ervan een

tion complémentaire» et les mots «Il complète son rapport...».

Justification

Comme l'instruction complémentaire en question doit pouvoir être réalisée assez rapidement, l'on propose de fixer un délai dans lequel cette instruction doit avoir lieu.

N° 33 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 16

Remplacer la dernière phrase du § 1er de l'article 27, § 1er, alinéa 1er, proposé, par le texte suivant:

«Les parties adressent leurs observations écrites au rapporteur.»

Justification

Il semble nécessaire, pour la clarté, de préciser à qui les parties doivent adresser leurs observations. Il semble que le rapporteur soit la personne indiquée.

N° 34 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 16

À l'article 27, § 2, sixième alinéa proposé, insérer les mots «Cette instruction doit être réalisée dans un délai de deux semaines» entre les mots «un complément d'instruction à cet égard» et les mots «Le rapport est».

Justification

Il me paraît nécessaire de fixer un délai dans lequel cette instruction complémentaire doit être réalisée.

N° 35 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 19

À l'article 32ter, § 2, proposé, ajouter après le troisième alinéa un alinéa rédigé comme suit:

«Le refus du président du conseil de retirer des pièces du dossier fait l'objet d'une décision motivée dans laquelle le président du conseil explique pourquoi il estime que les pièces sont nécessaires à la décision et que leur divulgation entraînerait un inconvénient inférieur à celui qui résulterait de

nadeel met zich meebrengt dat kleiner is dan het nadeel dat zou voortvloeien uit een aantasting van de mededinging en waarom hij meent de vertrouwelijke aard van de stukken niet te moeten erkennen.

Deze met redenen omklede beslissing wordt door de secretaris van de Raad ter kennis gebracht aan de belanghebbende ondernemingen. »

Verantwoording

Het spreekt vanzelf dat er een meningsverschil kan zijn tussen de Raad en de betrokken ondernemingen over de aard en vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens en stukken. De betrokken onderneming moet dan ook op de hoogte worden gesteld waarom de voorzitter van de Raad bepaalde — in de visie van de onderneming vertrouwelijke gegevens — toch zou mededelen. Op deze wijze worden de beroepsmogelijkheden van de onderneming tegen deze beslissing gevrijwaard.

Nr. 36 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 22

In het voorgestelde artikel 34, de eerste en tweede paragraaf schrappen.

Verantwoording

Omwille van het feit dat het begrip «algemeen belang» in het totaal niet is omschreven en dus aanleiding geeft tot de grootste onduidelijkheid, dient de door deze paragrafen voorziene mogelijkheden voor de minister te worden geschrapt.

Nr. 37 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 24

Dit artikel aanvullen met een tweede lid, luidend als volgt:

«In artikel 40 de woorden «en de in artikel 23, § 2, bedoelde beslissing» schrappen.»

Verantwoording

Dit amendement moet worden samengelezen met het amendement op artikel 11 (amendement nr. 29), dat tot doel heeft alle onderzoeksadaten opgesomd in artikel 23 te laten stellen door de verslaggevers. Voor de onderzoeken bedoeld in artikel 23 stelt artikel 37 van de wet een geldboete in voor het verhinderen of beletten van de onderzoeksadaten. Bijkomend kan via artikel 40 de voorzitter van de Raad een dwangsom opleggen om de in de tweede paragraaf bedoelde beslissing (eis tot inlichtingen) te doen naleven.

Omdat het subamendement op artikel 11 voorziet dat voortaan niet de voorzitter van de Raad, maar de verslaggever zelf de

l'atteinte à la concurrence et pourquoi il estime ne pas devoir reconnaître le caractère confidentiel des pièces.

Le secrétaire du conseil informe les entreprises intéressées de cette décision motivée. »

Justification

Il va de soi qu'il peut y avoir des divergences de vues entre le conseil et les entreprises concernées à propos de la nature et du caractère confidentiel de certaines données et de certaines pièces. L'entreprise concernée doit dès lors être informée des raisons pour lesquelles le président du conseil envisage de divulguer malgré tout certaines données ayant un caractère confidentiel aux yeux de l'entreprise. Cela permet de préserver les possibilités de recours de l'entreprise contre cette décision.

N° 36 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 22

À l'article 34 proposé, supprimer les premier et deuxième paragraphes.

Justification

Comme la notion d'«intérêt général» n'est nullement définie, ce qui suscite la plus grande confusion, il y a lieu de supprimer les possibilités que ces paragraphes offrent au ministre.

N° 37 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 24

Compléter cet article par un deuxième alinéa, rédigé comme suit:

«À l'article 40, supprimer les mots «et le respect de sa décision visée à l'article 23, § 2.»

Justification

Cet amendement doit être lu en corrélation avec l'amendement déposé à l'article 11 (amendement n° 29), lequel tend à faire poser, par les rapporteurs, tous les actes d'instruction qui sont énumérés à l'article 23. En ce qui concerne les instructions visées à l'article 23, l'article 37 prévoit des amendes à infliger aux personnes qui empêchent ou entravent les actes d'instruction. En outre, le président du conseil peut, conformément à l'article 40, infliger une astreinte, en vue d'imposer le respect de la décision (demande de renseignements) visée au paragraphe 2.

Comme le sous-amendement à l'article 11 prévoit que c'est le rapporteur même, et non plus le président du conseil, qui

inlichtingen eist, is het onlogisch om de voorzitter de bevoegdheid te geven een dwangsom op te leggen.

Vandaar dat wordt voorgesteld om voor het ganse artikel 23 enkel nog maar geldboetes te behouden. Dit heeft overigens als voordeel dat een grote mate van eenvormigheid wordt bekomen. Bovendien zal het steeds hetzelfde orgaan zijn dat sancties oplegt, namelijk de Raad voor de Mededinging in zijn geheel.

Nr. 38 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 27

A) In het voorgestelde artikel 43, § 1, tweede lid, de woorden «23, § 2.3,» schrappen.

B) In het voorgestelde artikel 43, § 1, tweede lid, de woorden «24, § 2, vierde lid, 32ter, § 2, vierde lid,» invoegen voor de woorden «35 en 40».

Verantwoording

A) Dit deel van het amendement moet worden samengelezen met het amendement nr. 37 en het amendement nr. 29 op artikel 11.

B) Dit deel van het amendement voorziet dat ook beroep kan worden ingesteld tegen de weigering tot verwijderen van vertrouwelijke stukken uit het dossier en moet worden samengelezen met de amendementen nrs. 30 en 35 op artikelen 12 en 19.

Nr. 39 VAN DE HEER COENE

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 28

A) In het voorgestelde artikel 43bis, § 1, vierde lid, de woorden «23, § 2.3» schrappen.

B) In het voorgestelde artikel 43bis, § 1, vierdelid, de woorden «24, § 2, vierde lid, 32ter, § 2, vierde lid,» toevoegen voor de woorden «35 en 40».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 38.

LUC COENE.

requiert les renseignements, il est illogique d'attribuer au président le pouvoir d'infliger une astreinte.

Le présent amendement vise dès lors, pour l'ensemble de l'article 23, à ce que l'on maintienne simplement la possibilité d'infliger une amende, ce qui présenterait l'avantage d'une grande uniformité. En outre, les sanctions seront toujours infligées par la même instance, à savoir le Conseil de la concurrence dans son ensemble.

N° 38 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 27

A) À l'article 43, § 1er, deuxième alinéa, proposé, supprimer les mots «23, § 2.3,».

B) À l'article 43, § 1er, deuxième alinéa, proposé, insérer, entre les mots «en application des articles» et les mots «35 et 40», les mots «24, § 2, quatrième alinéa, 32ter, § 2, quatrième alinéa».

Justification

A) Cette partie de l'amendement doit être lue en corrélation avec l'amendement n° 37 et l'amendement n° 29 à l'article 11.

B) Cette partie de l'amendement ouvre la possibilité d'introduire également un recours contre le refus de retirer des pièces confidentielles du dossier et doit être lue en corrélation avec les amendements n°s 30 et 35 aux articles 12 et 19.

N° 39 DE M. COENE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 28

A) À l'article 43bis, § 1er, quatrième alinéa, proposé, supprimer les mots «23, § 2.3,».

B) À l'article 43bis, § 1er, quatrième alinéa, proposé, insérer, entre les mots «en application des articles» et les mots «35 et 40», les mots «24, § 2, quatrième alinéa, 32ter, § 2, quatrième alinéa».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 38.

Nr. 40 VAN DE HEER VAN GOETHEM

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt:

«Artikel 5 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. — Met betrekking tot de in artikel 2, § 1 bedoelde praktijken is geen aanmelding als bedoeld in artikel 7 vereist:

— wanneer de totale omzet van de betrokken ondernemingen gedurende een boekjaar niet meer dan 500 miljoen bedraagt, en,

— wanneer de ondernemingen die aan de in artikel 2, § 1 bedoelde praktijken deelnemen samen over een deel op de Belgische betrokken markt beschikken dat niet groter is dan 10%.»

Verantwoording

Dit amendement stelt een aantal wijzigingen voor inzake de «*minimis*-regel» bij restrictieve mededingingspraktijken.

Vooreerst wordt verduidelijkt dat de regeling voor «*bagatelkartels*» enkel betrekking heeft op het kartelverbod (artikel 2, § 1) en geen drempel voorziet voor de toepassing van het verbod op misbruik van economische machtspositie (artikel 3). In de rechtsleer werd destijds al opgemerkt dat deze verwarving vermoedelijk te wijten is aan onachtzaamheid bij de aanpassing van de teksten van het ontwerp aan de opmerkingen van de Raad van State (Steenlant, J., «*De nieuwe wet tot bescherming van de economische mededinging*», TPR, 1992, blz. 360-361; Swennen, H., «*Een paar opmerkingen in verband met de Belgische wet tot bescherming van de economische mededinging*», SEW, 1993, blz. 511).

Verder wordt verduidelijkt dat artikel 5 geen omkering van bewijslast inhoudt. Aangezien inbreuken op het kartelverbod steeds moeten worden bewezen lijkt de enige zinvolle draagwijdte van deze drempel in een vrijstelling van de aanmeldingsplicht te liggen.

In tegenstelling tot de huidige wet wordt niet meer verwezen naar de KMO-drempel uit de wet met betrekking tot de boekhouding en jaarrekening van ondernemingen, waaraan door de ondernemingen die er partij bij zijn individueel moet worden voldaan. De werkwijze waarbij bepalingen niet worden toegepast voor ondernemingen die individueel worden beschouwd, is immers moeilijk verenigbaar met de doelstelling van de bepalingen om akkoorden toe te laten die geen merkbare invloed op de mededinging vormen (de Mûelenaere, R., «*Le projet de loi sur la concurrence économique*» DAOR, 1986, nr. 1, blz. 77). Daarom wordt voorgesteld om rekening te houden met de globale omzet van alle betrokken ondernemingen, naar analogie met de Europese regeling voor *bagatelkartels*.

Inzake de toepassing van de regeling dient ook rekening te worden gehouden met het marktaandeel van de betrokken ondernemingen. De omvang van een onderneming is immers niet de enige indicatie voor haar mogelijkheid tot beïnvloeding van

N° 40 DE M. VAN GOETHEM

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 1^{er}bis (nouveau)**Insérer un article 1^{er}bis (nouveau), rédigé comme suit:**

«L'article 5 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 5. — En ce qui concerne les pratiques visées à l'article 2, § 1er, la notification au sens de l'article 7 n'est pas requise:

— lorsque le chiffre d'affaires total des entreprises concernées ne dépasse pas 500 millions pour un exercice et

— lorsque les entreprises qui participent aux pratiques visées à l'article 2, § 1er, disposent d'une part du marché belge concerné ne dépassant pas 10%.»

Justification

L'amendement vise à une série de modifications relatives à la «*règle de minimis*» en matière de pratiques restrictives de concurrence.

Il commence par préciser que la réglementation applicable aux «*cartels de moindre importance*» vise uniquement l'interdiction de cartel (article 2, § 1er) et ne prévoit pas de seuil pour l'application de l'interdiction d'abuser d'une position économique dominante (article 3). La doctrine a déjà fait remarquer en son temps que cette confusion est vraisemblablement due à une négligence dans l'adaptation des textes du projet compte tenu des observations du Conseil d'État (Steenlant, J., «*De nieuwe wet tot bescherming van de economische mededinging*», TPR, 1992, pp. 360-361; Swennen, H., «*Een paar opmerkingen i.v.m. de Belgische wet tot bescherming van de economische mededinging*», SEW, 1993, p. 511).

Par ailleurs, l'amendement précise que l'article 5 n'entraîne aucun renversement de la charge de la preuve. Comme les infractions à l'interdiction de constituer des cartels doivent toujours être prouvées, il semble que la seule portée rationnelle de ce seuil soit qu'il dispense de l'obligation de notification.

Contrairement à la loi actuelle, il n'est plus fait référence au «*seuil pour les PME*» — qui est défini par la loi relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises — que doivent respecter individuellement les entreprises concernées. En effet, la pratique qui consiste à ne pas appliquer des dispositions à des entreprises considérées individuellement n'est pas très compatible avec la finalité de la disposition qui vise à permettre la conclusion d'accords qui n'ont pas une grande influence sur la concurrence (de Mûelenaere, R., «*Le projet de loi sur la concurrence économique*», DAOR, 1986, n° 1, p. 77). L'on propose dès lors de tenir compte du chiffre d'affaires global de toutes les entreprises concernées, par analogie avec ce que l'on fait dans le cadre de la réglementation européenne applicable aux cartels de moindre importance.

En ce qui concerne l'application de la réglementation, il faut également tenir compte de la part de marché des entreprises concernées. En effet, la dimension d'une entreprise n'est pas le seul élément qui fournisse une indication à propos de son

de markt (Waelbroeck, M. en Brouckaert, J., «La loi sur la protection de la concurrence économique», *JT*, 1992, blz. 287, nr. 31). In de Europese regelgeving wordt rekening gehouden met een marktaandeel van 5%. Voor de Belgische regeling lijkt het wenselijk rekening te houden met een hogere drempel: voorgesteld wordt om 10% te weerhouden.

Nr. 41 VAN DE HEER VAN GOETHEM

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

In het voorgestelde artikel 14, § 2, vierde lid, 1°, de woorden «van de krachtens deze wet ingediende zaken» schrappen.

Verantwoording

Het betreft een technische correctie. Uit artikel 23 volgt immers dat het onderzoek niet enkel naar aanleiding van «ingediende zaken» geschiedt, maar ook ambtshalve kan worden aangevat.

Nr. 42 VAN DE HEER VAN GOETHEM

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 23

De tweede paragraaf van dit artikel vervangen als volgt:

«§ 2. In artikel 35, § 2, van dezelfde wet worden de woorden «Binnen een termijn van vijftien dagen na ontvangst van het verslag, oordeelt de rechter» vervangen door de woorden «De rechter oordeelt».

Verantwoording

Dit betreft een louter taalkundige verbetering: het weglaten van de eerste zinsnede van § 2 brengt met zich dat de aanhef moet worden geherformuleerd.

Nr. 43 VAN DE HEER VAN GOETHEM

(Subamendement op het amendement nr. 1)

Art. 26

Punt 1° van dit artikel vervangen als volgt:

«Paragraaf 1 wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 1. Wanneer de oplossing van een geschil afhangt van het geoorloofd karakter van een mededingingspraktijk als bedoeld bij deze wet, kan de rechter, waarbij de zaak aanhangig werd gemaakt, de

pouvoir d'influencer le marché (Walbroeck, M. et Brouckaert, J., «La loi sur la protection de la concurrence économique», *JT*, 1992, p. 287, n° 31). La réglementation européenne tient compte d'une part de marché de 5%. Il semble souhaitable, pour ce qui est de la réglementation belge, de se référer à un seuil plus élevé. L'on propose de retenir un seuil de 10%.

N° 41 DE M. VAN GOETHEM

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 5

À l'article 14, § 2, quatrième alinéa, 1°, proposé, supprimer les mots «des affaires introduites en vertu de la présente loi».

Justification

L'amendement apporte une correction technique. En effet, selon l'article 23, une instruction peut être ouverte lorsqu'une affaire est introduite, mais elle peut aussi être ouverte d'office.

N° 42 DE M. VAN GOETHEM

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 23

Remplacer le § 2 de cet article par le texte suivant:

«§ 2. À l'article 35, § 2, de la même loi, remplacer, dans le texte néerlandais, les mots «Binnen een termijn van vijftien dagen na ontvangst van het verslag, oordeelt de rechter» par les mots «De rechter oordeelt».

Justification

Il s'agit d'une amélioration purement linguistique: à la suite de la suppression du premier membre de phrase du § 2, il y a lieu de reformuler le début de la phrase.

N° 43 DE M. VAN GOETHEM

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 26

Remplacer le 1° de cet article par le texte suivant:

«1° le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Lorsque la solution d'un litige dépend du caractère licite d'une pratique de concurrence au sens de la présente loi, le juge saisi peut surseoir à statuer et saisir la cour d'appel de Bruxelles. La déci-

uitspraak uitstellen en het Hof van Beroep te Brussel raadplegen. Tegen de beslissing van de rechter om een prejudiciële vraag te stellen of dergelijke vraag niet te stellen kan geen enkel rechtsmiddel worden aangewend.

De griffier van het Hof van Beroep te Brussel stelt de partijen onverwijld in kennis van de prejudiciële vraag en nodigt hen uit om binnen een maand schriftelijk hun opmerkingen over te maken.

Het Hof neemt een met redenen omklede beslissing. Deze beslissing is niet vatbaar voor beroep.

Het Hof van Beroep licht het korps van verslaggevers in over elke prejudiciële vraag die aan het Hof wordt voorgelegd.

Het Hof van Beroep kan het korps van verslaggevers verzoeken een onderzoek in te stellen. Dit onderzoek gebeurt volgens de procedure bepaald in dit hoofdstuk.

In afwijking van artikel 24 legt de verslaggever na het onderzoek zijn verslag voor aan het Hof van Beroep te Brussel. Dit verslag bevat een voorstel van antwoord op de prejudiciële vraag.

In alle gevallen kunnen de Raad voor de Mededinging en de minister elk hun schriftelijke opmerkingen indienen bij het Hof van Beroep. Zij kunnen het dossier ter plaatse raadplegen.

Het rechtscollege dat de prejudiciële vraag heeft gesteld, evenals elk ander rechtscollege dat in dezelfde zaak uitspraak doet, is gehouden tot naleving van de beslissing die het Hof van Beroep te Brussel heeft genomen inzake het rechtspunt dat het voorwerp uitmaakte van de prejudiciële vraag.»

Verantwoording

Dit amendement brengt een aantal wijzigingen aan in de regeling betreffende de prejudiciële vragen, gesteld aan het Hof van Beroep te Brussel. Rekening houdend met voorstellen van de regering is het verkieslijk om, voor de overzichtelijkheid, § 1, geheel te herformuleren.

Lid 1: het huidige eerste lid wordt hernomen, maar er wordt een bepaling aan toegevoegd. Bij de totstandkoming van de wet op de economische mededinging is gewezen op het facultatief karakter van de prejudiciële vraag in hoofde van de rechter (Wetsontwerp tot bescherming van de economische mededinging, Stuk Kamer, nr. 1281/1, 1989-1990, blz. 33). De rechter oordeelt dus of de raadpleging van het Hof van Beroep te Brussel noodzakelijk is om te oordelen in een geschil dat bij hem aanhangig is gemaakt. Het is dan ook wenselijk dat de beslissing om al dan niet een prejudiciële vraag te stellen niet het voorwerp zou uitmaken van betwistingen of procedureslagen. Daarom wordt voorgesteld dat tegen die beslissing geen enkel rechtsmiddel kan worden aangewend.

Lid 2: er dient ook meer duidelijkheid te worden gebracht inzake het verloop van de procedure. Wanneer een rechter een prejudiciële vraag aan het Hof van Beroep te Brussel stelt, zal de griffier van het Hof de partijen hiervan in kennis stellen. Hierbij zal hij hen tevens uitnodigen om hun opmerkingen binnen een maand schriftelijk over te maken. Er wordt dus geen contradictoires debat gevoerd.

sion du juge de poser ou de ne pas poser une question préjudicielle n'est susceptible d'aucun recours.

Le greffier près la cour d'appel de Bruxelles porte sans délai la question préjudicielle à la connaissance des parties et il les invite à formuler leurs observations écrites dans le mois.

La cour rend une décision motivée. Cette décision n'est susceptible d'aucun recours.

La cour d'appel informe le corps des rapporteurs de toute question préjudicielle qui lui est soumise.

La cour d'appel peut requérir du corps des rapporteurs qu'il procède à une instruction. Cette instruction se fait suivant la procédure prévue par le présent chapitre.

Par dérogation à l'article 24, le rapporteur soumet son rapport à la cour d'appel de Bruxelles au terme de l'instruction. Ce rapport contient une proposition de réponse à la question préjudicielle.

Dans tous les cas, le Conseil de la concurrence et le ministre peuvent chacun déposer leurs observations écrites devant la cour d'appel. Ils peuvent consulter le dossier sur place.

La juridiction qui a posé la question préjudicielle, ainsi que toute autre juridiction appelée à statuer la même affaire, sont tenues de se conformer à la décision rendue par la cour d'appel de Bruxelles sur le point de droit faisant l'objet de la question préjudicielle.»

Justification

L'amendement modifie sur plusieurs points les dispositions relatives au traitement des questions préjudicielles qui sont posées à la cour d'appel de Bruxelles. Il convient, à la lumière des propositions qui ont été formulées par le gouvernement, de réécrire entièrement le § 1er pour la clarté.

Alinéa 1er: l'on a repris le premier alinéa dans sa version actuelle, mais en y ajoutant une disposition. Au cours de l'élaboration de la loi sur la concurrence économique, l'on a souligné le caractère facultatif de la question préjudicielle dans le chef du juge (projet de loi sur la protection de la concurrence économique, doc. Chambre, 1989-1990, n° 1281/1, p. 33). Le juge statue donc sur la nécessité de consulter la cour d'appel de Bruxelles pour pouvoir trancher un litige dont il a été saisi. Il est par conséquent souhaitable que la décision de poser ou de ne pas poser une question préjudicielle ne soulève aucune contestation et n'engendre aucune bataille de procédure. Voilà pourquoi l'amendement prévoit que cette décision ne peut faire l'objet d'aucun recours.

Deuxième alinéa: il convient également de préciser la manière dont se déroule la procédure. Lorsqu'un juge posera une question préjudicielle à la cour d'appel de Bruxelles, le greffier de la cour en avisera les parties et il les invitera à transmettre leurs observations écrites dans le mois. Il n'y aura donc pas débat contradictoire.

Lid 3: hierneemt ongewijzigd het huidige tweede lid.

Leden 4 tot en met 7: hernemen de nieuwe bepalingen die door het amendement van de regering worden voorgesteld. De laatste zin van het zevende lid is geherformuleerd om tot een betere tekst te komen.

Lid 8: de huidige wet vermeldt enkel dat het rechtscollege dat de prejudiciële vraag stelt, gehouden is tot de naleving van de beslissing van het Hof van Beroep te Brussel inzake het rechtspunt van die prejudiciële vraag. Om de omzeiling van die bepaling te vermijden, is het nochtans aangewezen dat ook de andere rechtscolleges die in dezelfde zaak uitspraak doen zouden gebonden zijn door deze uitspraak. Dit sluit aan bij het uitgangspunt van de wetgever om het Hof van Beroep te Brussel als hoogste rechtsmacht in mededingingszaken te beschouwen. Een gelijkaardige bepaling geldt overigens met betrekking tot prejudiciële vragen gericht tot het Arbitragehof (artikel 28 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof).

Nr. 44 VAN DE HEER VAN GOETHEM

(Subamendement op het amendement nr. 1)

Art. 27

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 43, § 3, zevende lid, de laatste zin vervangen als volgt:

«Zij kunnen het dossier ter plaatse raadplegen.»

Verantwoording

Dit betreft een betere formulering van de tekst.

Geert VAN GOETHEM.

Nr. 45 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 3

Dit artikel aanvullen met de volgende volzin:
«Bovendien moeten de betrokken ondernemingen samen meer dan 25% van de betrokken markt controleren.»

Verantwoording

Alleen door het criterium van het marktaandeel te hanteren, kan men ervoor zorgen dat slechts die concentraties worden onderzocht die echt een gevaar kunnen vormen voor de mededinging op de Belgische markt.

Nr. 46 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 4

Paragraaf 2 van dit artikel doen vervallen.

Troisième alinéa: le texte de celui-ci est le texte repris tel quel du deuxième alinéa actuel.

Alinéas 4 à 7: dans ces alinéas figurent les nouvelles dispositions que le gouvernement propose par la voie de son amendement. La dernière phrase du septième alinéa a été reformulé en vue d'en améliorer la qualité rédactionnelle.

Alinéa 8: la loi actuelle mentionne uniquement que la juridiction qui a posé la question préjudicielle est tenue de se conformer à la décision rendue par la cour d'appel de Bruxelles sur le point de droit faisant l'objet de cette question préjudicielle. Il convient toutefois, pour éviter que l'on puisse contourner cette disposition, de prévoir que les autres juridictions appelées à statuer dans la même affaire sont aussi tenues de respecter cette décision. Ce serait d'ailleurs conforme à la décision de principe du législateur de considérer la cour d'appel de Bruxelles comme la plus haute instance judiciaire pouvant intervenir en ce qui concerne les litiges en matière de concurrence. Une disposition similaire vaut d'ailleurs pour ce qui est des questions préjudicielles adressées à la Cour d'arbitrage (article 28 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage).

N° 44 DE M. VAN GOETHEM

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 27

Remplacer la dernière phrase du septième alinéa du § 3 de l'article 43 par la phrase suivante:

«Ils peuvent consulter le dossier sur place.»

Justification

L'amendement apporte une amélioration rédactionnelle.

N° 45 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 3

In fine de cet article, ajouter la phrase suivante:
«De plus, les entreprises concernées doivent contrôler ensemble plus de 25% du marché concerné.»

Justification

Le critère de part du marché est le seul critère qui garantisse que seules les concentrations qui présentent un danger potentiel pour la concurrence sur le marché belge seront examinées.

N° 46 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 4

Supprimer le paragraphe 2 de cet article.

Verantwoording

Zie amendement nr. 49 op artikel 21.

Nr. 47 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 27)

Art. 5

In het 2° van de voorgestelde § 2 tussen de woorden «licentiaat in de rechten» en de woorden «of van licentiaat in de economie» het woord «van handelsingenieur» invoegen.

Verantwoording

Dit amendement heeft tot doel ook houders van een diploma handelsingenieur toe te staan als verslaggever op te treden.

Nr. 48 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 14

In de eerste volzin van het voorgestelde artikel 26 de woorden «ambtshalve of» doen vervallen en tussen de woorden «indien er» en het woord «aanwijzingen» het woord «ernstige» invoegen.

Verantwoording

De Dienst voor de mededinging mag niet de bevoegdheid krijgen op eigen initiatief algemene of sectoriële onderzoeken in te stellen. Dat is immers een belangrijke onderzoeksmaatregel die alleen op verzoek van de minister of van de voorzitter van de Raad voor de mededinging kan worden genomen.

Nr. 49 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 21

A) In het voorgestelde artikel 33, § 2, 1, a), de laatste volzin («Wanneer de Raad voor de mededinging vaststelt...») doen vervallen.

B) In de eerste volzin van § 2, 2, van het voorgestelde artikel 33 de woorden «twee maanden» vervangen door de woorden «een maand».

C) In § 2, 3, van het voorgestelde artikel 33 de woorden «twee maanden» vervangen door de woorden «een maand».

Verantwoording

De laatste volzin van het nieuwe artikel 33, § 2, 1, a) moet worden geschrapt vanwege de invoering van het criterium marktaandeel als aanmeldingsvoorwaarde.

Justification

Voir l'amendement n° 49 à l'article 21.

N° 47 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 27)

Art. 5

Au paragraphe 2 proposé, 2°, entre les mots «licence en droit» et les mots «ou de doctorat ou de licence en économie», insérer les mots «d'ingénieur commercial».

Justification

Cet amendement vise à permettre au détenteur du titre d'ingénieur commercial d'être recruté en tant que rapporteur.

N° 48 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 14

Dans la première phrase de l'article 26 proposé, supprimer les mots «d'office» et ajouter le mot «sérieux» entre les mots «indices» et «de».

Justification

Le Service de la concurrence ne peut être chargé de procéder à des enquêtes générales et sectorielles de sa propre initiative. Il s'agit, en effet, d'une mesure d'instruction importante qui ne peut être faite qu'à la demande du ministre ou du président du Conseil de la concurrence.

N° 49 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 21

A) Dans l'article 33 proposé, § 2, 1, a), supprimer la dernière phrase «Lorsque le Conseil constate que les entreprises concernées...».

B) À l'article 33, proposé, § 2, 2, dans la première phrase remplacer les mots «deux mois» par les mots «un mois».

C) À l'article 33 proposé, § 2, 3, remplacer les mots «deux mois» par les mots «un mois».

Justification

La suppression de la dernière phrase du nouvel article 33 par 2.1 a) est la conséquence de l'introduction du critère de part de marché comme condition de notification.

De ondernemingen moeten snel uitsluitel krijgen over de voorgenomen concentratie. Een van de doelstellingen van het regeringsamendement is overigens het aantal aanmeldingen van concentraties te verminderen, zodat de termijn van een maand voor het onderzoek in de eerste fase kan volstaan.

Nr. 50 VAN DE HEER HATRY

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 33

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Het is onbillijk de partijen te laten opdraaien voor de procedurekosten, zelfs als zij de wet hebben overtreden. De mogelijkheid hen een boete op te leggen, volstaat als sanctie.

Deze bepaling, die het mogelijk maakt de ondernemingen te laten betalen voor de inschrijving en de behandeling van een verzoek om negatieve verklaring of om individuele ontheffing, moet worden geschrapt. Ze strookt immers niet met de doelstelling van deze wet, namelijk aanmeldingen te bevorderen. Willen de partijen een verzoek om negatieve verklaring of om individuele ontheffing kunnen indienen, dan zijn zij bovendien gedwongen een aanmelding te doen om een sanctie te vermijden.

Les entreprises doivent être fixées rapidement sur le sort de leur projet de concentration. Par ailleurs, un des objectifs de l'amendement du gouvernement est précisément la réduction du nombre de concentrations à notifier; ce qui permettra de respecter le délai d'un mois pour l'examen dans la première phase.

N° 50 DE M. HATRY

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 33

Supprimer cet article.

Justification

Il n'est pas justifié de faire payer aux parties, même lorsqu'elles ont commis une infraction, les frais de la procédure, la possibilité de leur infliger une amende étant déjà en elle-même une sanction suffisante.

Il s'agit de supprimer la disposition qui permet de contraindre les entreprises à payer l'enregistrement et le traitement des demandes d'attestation négative ou d'exemption individuelle. En effet, elle n'est pas conforme à l'objectif de la loi, qui est d'encourager de telles notifications. De plus, la notification en vue d'une demande d'attestation négative ou d'une exemption individuelle est nécessaire si les parties souhaitent se mettre à l'abri d'une sanction.

Paul HATRY.